

Asser 7-IX* Verzekering, 472 Eigen schuld en een gemeenschappelijk belang.

[Klik hier om het document te openen in een browser venster](#)

Vindplaats:	Asser/Wansink, Van Tiggele & Salomons 7-IX* 2012/472	Bijgewerkt tot:	30-06-2011
Auteur:	prof. mr. N. van Tiggele-van der Velde, prof. mr. J.H. Wansink		-

472 Eigen schuld en een gemeenschappelijk belang.

Ook wanneer de verzekering een gemeenschappelijk belang van meerdere verzekerden bij dezelfde zaak dekt, geldt de hoofdregel in art. 7:952 BW dat de verzekeraar alleen geen schade vergoedt aan de (mede)verzekerde die de schade met opzet of roekeloosheid heeft veroorzaakt.

Mogelijk is dat meer dan één verzekerde gezamenlijk een verzekerd belang bij een verzekerd object heeft en door het opzet of de roekeloosheid van één hunner allen schade in hun vermogen lijden. Reeds onder het oude recht werd in de jurisprudentie van de Hoge Raad de lijn uitgezet dat bij wijze van algemene regel niet dient te gelden dat opzet of eigen schuld van een der verzekerden de verzekeraar ook jegens de andere verzekerde(n) bevrijdt. In zijn arrest van 19 oktober 2001, *NJ 2002/224 (Vitesse)*, oordeelde de Hoge Raad hierover als volgt: "Bij de beoordeling van dit onderdeel moet worden vooropgesteld dat indien door één verzekering de belangen zijn gedekt van een aantal verzekerden, niet als algemene regel geldt dat opzet of eigen schuld, in de zin van art. 276 WvK, van een der verzekerden de verzekeraar ook jegens de andere verzekerde(n) bevrijdt. De omstandigheden van het geval en in het bijzonder de omstandigheid dat tussen de verzekerden een rechtsband bestaat als gevolg waarvan het verzekerd belang als een gemeenschappelijk belang moet worden aangemerkt, kunnen meebrengen dat zulks wel het geval is." Zie over dit arrest onder meer WANSINK, *AV&S 2004* (nr. 12), p.66 e.v., WANSINK, *rede 2006*, p. 6 e.v., VAN EIJK-GRAVELAND, *NTHR 2005*, p. 258 e.v., en VAN ARDENNE-DICK, *Wansink-bundel 2006*, p. 9 e.v. Onder het nieuwe recht is ook voor die door de Hoge Raad erkende uitzondering geen ruimte, althans indien en voor zover verzekeraars zelf die ruimte niet met zoveel woorden in de polisvoorwaarden hebben ingevuld.

473 De vraag of toerekening van opzet of roekeloosheid (merkelijke) schuld van een ander op grond van het feit dat de verzekerde zaak tot een gemeenschap behoort, gerechtvaardigd is, speelt veelal bij echtelieden die in algemene gemeenschap van goederen zijn gehuwd: heeft de echtgenoot die de verzekering niet heeft afgesloten, toch als verzekerde te gelden en, zo ja, leidt diens opzet of roekeloosheid (merkelijke) schuld ook ten opzichte van de andere verzekerde tot verval van elk recht op uitkering? Onder het oude recht was zowel in de literatuur als in de jurisprudentie het antwoord op deze vragen niet eensluidend. Daarbij moest ook een onderscheid worden gemaakt tussen de situatie waarin de 'schuldige' verzekerde in de polis wél als medeverzekerde werd aangemerkt en de situatie waarin zulks niet het geval was. Dat onderscheid nu heeft haar betekenis thans verloren, nu art. 7:946 lid 2 BW met zoveel woorden bepaalt dat indien ingevolge een huwelijk of geregistreerd partnerschap een zaak in een gemeenschap valt, bij een verzekering van die zaak de deelgenoten voor hun belang (zonder meer) verzekerde zijn. Bovendien geldt thans ook hier onverkort de hoofdregel van art. 7:952 BW dat opzet en roekeloosheid uitsluitend wordt toegerekend aan de 'schuldige' verzekerde. Dat blijkt ook uit de *NvW 2000*, p. 31, waarin wordt aangegeven dat het bepaalde in art. 7:946 lid 2 BW in samenhang met art. 7:952 BW tot gevolg kan hebben dat bij opzet of schuld door een van de echtgenoten wel een uitkering verschuldigd is aan de andere echtgenoot. Tegelijkertijd wordt erop gewezen dat art. 7:962 BW er niet aan in de weg staat dat de verzekeraar krachtens subrogatie voor de uitkering aan de ene echtgenoot/partner een vordering krijgt op de andere. Zo hij beide vorderingen niet kan verrekenen (art. 6:127 lid 2 BW), kan hij in geval van gemeenschap van goederen betaling voorkomen door beslag onder zichzelf te leggen (Rv art. 724 jo. 479h). Zie ook VAN EIJK-GRAVELAND, *NTHR 2005*, p. 258

e.v.

474 De onverkorte toepassing van de hoofdregel ex art. 7:952 BW dat opzet en roekeloosheid uitsluitend wordt toegerekend aan de 'schuldige' verzekerde, ziet ook op andere situaties waarin op zich zelf tussen verzekerden een rechtsband bestaat als gevolg waarvan het verzekerd belang als een gemeenschappelijk belang moet worden aangemerkt. Denk aan de onverdeelde nalatenschap en de gemeenschap van een in appartementsrechten gesplitst gebouw dat door het bestuur van de vereniging van eigenaren ten behoeve van de gezamenlijke eigenaren wordt verzekerd (zie art. 5:106 e.v. BW). Zie hierover nader WANSINK, AV&S 2004 (nr. 12), p. 69 e.v.